

kâ-awâsisîwi-nôtinîht/awâsis kâ-môsihtahk ita kâ-nôtinitohk owahkômâkanihk kiskêyihamowin masinahikanêkinis

kâ-nôtinitohk êkwa kâ-wâpahtamihk ita mâna wahkômâkanihk misiwanâcihêwak awâsisa anohc êkwa ôtê nîkânihk

pokwîtê kâ-kanâtahk, awâsisak ê-nôtinihcik ahpô ê-pêyako-itaskatihcik. kîkâ-wîtôsêmêwak ita kâ-kisiwâsihk êkwa kâ-nôtinikênâniwik wikiwâhk ahpô ita kâ-mâyi-âpacihâtahk minikwêwin êkosisi.

tânisîsi nôtinikêwin, pêyako-itaskatiwêwin êkwa kâ-wâpahtamihk isi môsihêwak awâsisak

- awâsisak kîkâ-kî-kostamwak poko-kîkway ahpô ka-sêkisowak, ê-isi-tâpwêhtahkik ôma askiy môy kwayask nânitaw kîkâ-kî-wîkîhk.
- kîkâ-kî-misi-sâh-sohkêpaminêwak, ê-pakamahikêcik ahpô ê-awâsisîwi-kitimahâcik kotaka.
- kîkâ-kî-âsêpayiwak môy kâ-nohtê-itôtahkik kîkwây, ê-itêyihahkik môy kî-mêskocipitamwak kîkwây ita opimâtisiwiniwâw.
- kîkâ-kî-ayamîwak kâ-kiskonahamâsocik, osâm owiyitihpwâwa ê-mâmitonêyihahkik nayêstaw kîkwây ôma kâ-ispayiniyik kâ-isi-wîkicik ita anima.
- kîkâ-kî-ayiwâki-itôtamwak wîstawâw ka-kitimahâcik kotaka, ta-kitimahîht ahpô nîswaya êkosisi.
- nôtinikêwin ahpô kâ-wâpahtamihk ita kâ-wahkôtohk ati-môsihtâwak awâsisak owiyitihpwâwinihk kâ-mêkwâ-ohpikihk.¹

êkosi mina mêskoc ati-môsihtâwak kâ-isi-waskawîcik, kâ-isi-itêyihahkik, kâ-isi-môsihtâhk, êkwa otâcâhkwa kâ-ohpikihk. asici mâna môsihtâwak ta-miyo-wîcêwât kotakak ayisiyiniwak mâna ta-wîcêwâkanihitocik. kîspin awâsisak ahkami-wâpahtâwâwi kâ-nôtinitohk wahkômâkanihk êkwa kitimahiwêwin, anima kâ-môsihtahkik ka-ahkami-môsihtâwak ita mâna kâ-isi-mâmitonêyihahkik mâna kâ-wî-ohpikicik ita.

kîko anihî kitimahiwêwina

kâ-pêyako-itaskatiht:

- môy êkwayikohk kâ-astêk mîciwin, ayawinisa, ita kâ-wîkîhk, maskihkîwiyinînhk kâ-itôtêhk ahpô ta-asiwâpamiht êkây ka-wîsakît
- môy ê-miyiht awâsis kâ-isi-nitawêyihahk omôsihtâwina ahpô tâskôc êkây kâ-wîcêwâkanêt

môsihtâwin-misiwanâcihiwêwin tâpiskôc ômisîsi:

- kâ-wâpahtahkik ê-nôtinitohk owahkômâkaninînihk ahpô kâ-miswanâci-itôtamihk
- minihwêwin nayêstaw ahpô kâ-otinahkik ta-kîskwêsôhk ana ohci ka-kanawêyimât ahpô awiyak ita kâ-wîkit wâskahikaninînihk
- kâ-âtawêyimihcik
- môy kwayask kâ-kitôtiht, kâ-osâmi-sohkê-kitôtât, kâ-nêpêwihiht, kâ-atâmêyimiht, ahpô kâ-isi-nitawêyimiht ka-isi-waskawît awâsis.

kâ-pakamahoht ây-ispayin mâna awiyak kâ-sohkê-waskawîpitât awâsis ohcitaw êkwa ê-wîsakihîht.

kâ-mwêskahcihiht anima kâ-wâpahtihîht awâsis ê-isi-nitawi-mwêskâcihât awiyak ka-nitawi-sâminât, kâ-itasîhkawât ahpô êkosis kîkwây.

- mwêskâcihiwêwin anima kâ-saminât ta-kakwê-wîpêmât, ta-matât isi, kâ-misiwanâcihât awâsis ka-kakwê-mâyi-itôtawât ahpô ta-wîci-masiwêhât awâsis
- mwêskâcihiwêwin anima onêkihokomâw kîkâ-kî-itôtam, owahkômâkan, owîcêwâkan, ahpô êkây mâna kâ-kiskêyimât. aya mâna êkosi kâ-ispayik awâsis ana kiskêyimêw ana kâ-maci-itôtahkot.

nisitawinamowina ana awâsis ahpô osk-âyis kâ-kî-ayâw ita ka-misiwanâcihit

môy kahkiyaw misiwanaâcihiwêwina ahpô kâ-pêyako-itaskatiht awâsis pèyakwan isinâkwana. môy kahkiyaw awâsisak wâpahtihiwêwak ê-isi-kitimahiht ahpô kâ-pakamohocik wîkiwâhk. mâka, kîspin kiwâpahtên ôhi, kiskêyihta awâsis ahpô osk-âyis kîkâ-kî-wîkiw ita ka-kitimahiht ahpô kîkâ-kî-wîsakihâwak ahpô mîna ê-wâpahtahkik ê-nôtinitohk owahkômâkaninânihk:

- awâsis kâ-nohtêkatêt, kâ-pê-wîpâtisit ahpô môy kwayask kâ-isîhot mâna kâ-isiwêpahk
- awâsis ê-apisîsit kâ-pêyako-itaskatiht
- awâsis ahpô osk-âyis pèyakwan awiyak kâ-kîsi-ohpikit ê-isi-pê-âh-atoskêt, tâskôc ê-kanawêyimât osîmisa, kâ-kanâhcîhtâhk wâskahikan ahpô kâ-kakwê-kanawêyimât onêkihikomâwa
- awâsis êkây kâ-âyât waskawîwina ahpô tâskôc nayêstaw kâ-âsêyiyât
- awâsis môy kâ-nohtê-wîcihiwêwê ahpô êkây kwayask kâ-isi-pê-ây-isîhot ta-isi-wîci-itôtawât kotakak
- awâsis nayêstaw kâ-kâh-kitimahiwêwê, ê-kîsîstahwât ahpô ê-sohkê-paminât kotakak ayisiyiniwak
- môy kâ-kî-wîhtamihk tânêhki mâna kâ-pê-masinâsot, ita ispihci kâ-nôkwahki nânitaw awâsis môy kâ-wâh-wîsakîcik kâ-isi-mêtawêhk êkosîsi
- ê-masinahâsot ahpô ê-wîsakîit ita mâna kâ-wîhtahkik êkwa môy ê-tâpwêmakaniyiki owîsakîwina
- ê-masinahâsot ahpô kîsisowina kâ-wâpahtahiwêwic kîkwây ê-kî-âpacihtâhk ta-kîsisot, tâpiskôc, pîhtwâwin, sôskwahikêwin ahpô tâhkôc kotawânâpiskohk ohci
- awâsis kâ-kiskêyihcikêt kâ-isi-masiwêhk êkwa môy ta-kî-kiskêyihctahk kâ-isi-itahto-piponêt
- awâsis kâ-kîsi-ohpiki-waskawîwawât kotakak ayisiyiniwak ahpô awâsisak
- awâsis kakwê-wîhtahki ahpô kâ-mâci-pîkiskwâtahti ê-mwêskâcihiht
- awâsis ahpô osk-âyis kâ-kâh-sipwê-tapasîcik wîkiwâhk ohci
- awâsis ahpô osk-âyis kâ-minihkwêwê ahpô kâ-itasîhkahk maskihkîsisa

kîspin kititêyimâwa awâsis ê-nôtiniht, ê-pêyako-itaskatiht, ahpô kâ-wâpahtahk kâ-nôtinitohk owahkômâkaninânihk – nitawi-wîhta

kîspin kititêyimâw awâsis ê-nôtiniht, ê-pêyako-itaskatiht onêkihikomâw ohci, nitawi-wîhta ê-isi-itêyihctaman sêmâk. sêwêpitamaw simâkanisak, ita awiyak Child and Family Services Authority ahpô itahto-wâpan-tipahikana Child Abuse Hotline: **1-800-387-KIDS (5437)**.

êkây nitawi-wîhtamaw awâsis ana onêkihikomâwa ahpô ana awiyak kâ-kanawêyimikot.

kîspin kititêyimâw awiyak môy onêkihikomâwa ahpô ana kâ-kanawêyimikot ê-mâyi-itôtawât awâsis, nitawi-wîhta sêmâk ê-isi-ây-itêyihctaman simâkanisînâhk. kitâpahta ita masinahikanêkinihk ita ohci sêwêpicikanihk ta-miskawît simâkanis ita kâ-âyâyan.

kîspin kiya ahpô awiyak kâ-kiskêyihctamat ê-mâyi-âyât nânitaw, sêwêpita 911 ahpô anima Child Abuse Hotline ita **1-800-387-KIDS (5437)**. nitawêyihctamani ka-wîcihikawiyân ita kâ-wîkiyan ahpô ayiwâk nohtê-kiskêyihctamani, mahti sêwêpita itahto-wâpani-tipahikan Family Violence Info Line môy katâc ka-tipahikêyan ita **310-1818** ahpô kiyôkâta **www.familyviolence.alberta.ca**. Alberta Children and Youth Services miywêyihctamwak ê-nîkânastahkik Alberta's Prevention of Family Violence and Bullying Initiative kâ-itamihk.

¹ Perry, B., (2005). The destructive impact of domestic violence on Children. In Alberta Children and Youth Services, *Family violence it's your business: Community resource guide* (pp. 9-10). Edmonton, AB: Queen's Printer. Retrieved from http://www.child.alberta.ca/home/images/familyviolence/FVP_CommunityResourceGuide_20080528.pdf

ayiwâk nohtê-kiskêyihctamani ôma ohci, kitâpahta Child Abuse/Children Exposed to Family Violence kiskinohamâcowi-wasinahikanis; ita kâ-kî-kahtinên **www.familyviolence.alberta.ca** ahpô ta-sêwêpicikêyan ita **310-1818** – môy katâc ka-tipahikêyan ita Alberta